

Функції, що пов'язані з конкурентоспроможністю як змістовним наповненням стратегічного індивідуалізму:

1. Відповідальність перед працівниками, партнерами та контрагентами умови розвитку та його результати.
2. Відповідальність перед оточенням (соціумом та природою) за умови та результати розвитку.
3. Забезпечення оптимального та одночасно унікального фрейму системи бізнесу, якій визначає його ефективність та раціональність.
4. Узгодження логічності внутрішніх процесів з логікою розвитку навколишнього світу.

Список використаних джерел

1. Kubiniy N., Marhitich V., Kosovilka T. Potential of strategic development of regional economy. *Challenges in Globalization in Economic and Business*. Proceedings of the 4th International Scientific Conference. Tbilisi University. Georgia. 1-2 November, 2019. p. 237-242. [Electronic resource]. Retrieved from: <https://dspace.tsu.ge/handle/123456789/523?locale-attribute=en>
2. Sobolieva, T., Harashchenko, N. Intellectual property indicators and renewable energy trends | Wskaźniki własności intelektualnej i trendy w zakresie energii odnawialnej. 2020, *Polityka Energetyczna*, 23 (4), 17-32.
3. Кубиний Н.Ю. Философский бекгroud вероятности как категории интенциональной экономики. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка*. 2021. Випуск 1(57). С.48-53.
4. Кубиний Н.Ю., Молнар О.С., Єрохін С.А. Принципи лібертаріанства в інтенціональній економіці. *Актуальні проблеми економіки*. №2, 2021., с. 47-56.

Мешкова-Кравченко Наталія,
ст. викладач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки,
Херсонський національний технічний університет
mknatvit@gmail.com
Лашкевич Вікторія,
Магістр,
Херсонський національний технічний університет
imigfamoye@gmail.com

ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИ ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ БІЗНЕСУ

Ключові слова: VUCA-світ, Форсайт, економічна безпека, оцінка

Анотація. Особливості бізнес-середовища в умовах VUCA зумовлюють зміну підходів до

стратегічного управління, зокрема формування школи стратегічного Форсайту. Ураховуючи ключові фактори успіху проведення Форсайту, розглянуто доцільність застосування адаптованого методу оцінки фінансово-економічної безпеки бізнесу як одного з методів доказовості при формуванні стратегії бізнесу.

Mieshkova-Kravchenko Nataliya,
senior lecturer Economics, Entrepreneurship and Economic Security Department
Kherson National Technical University

Lashkevych Viktoriia,

Master,

Kherson National Technical University

FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY ASSESSMENT IN THE BUSINESS

STRATEGY FORMATION

Keywords: VUCA-world, Foresight, economic security, assessment

Abstract. The business environment peculiarities in the conditions of VUCA cause a change in approaches to strategic management, in particular the strategic foresight school formation. Given the key success Foresight factors, the adapted business financial and economic security assessing method feasibility as one of the business strategy formation evidence methods are observed.

Формування стратегії бізнесу повинно враховувати як поточну ситуацію, так і тенденції змін бізнес-середовища. Бізнес-середовище в умовах VUCA-світу, який прийшов на зміну SPOD-світу, характеризується мінливістю, невизначеністю, складністю і неоднозначністю, що вимагає нових підходів до стратегічного управління.

Школа стратегічного Форсайту сформувалася як відповідь на виклики VUCA-світу. Система методів і організаційних механізмів повинна забезпечувати: ефективну ідентифікацію та всебічний експертний аналіз чинників, які зумовлюють значні для компанії, особливо радикальні, зміни бізнес-середовища в середньо- і довгостроковій перспективах; планування узгоджених дій у вищого керівництва компанії, що передбачають передбачувані зміни і спрямовані як на підготовку до них, так і на формування сприятливих майбутніх умов ведення бізнесу [1].

Факторами успіху Форсайту вважають креативність, експертне знання, взаємодію і доказовість [2]. Результативність Форсайту суттєво залежить від компетентності фахівців, які його здійснюють. Відповідно, актуальним є формування здатностей до безперервного

самовдосконалення, співпраці, усвідомлення очікувань споживачів, сутності проблеми і значимості інноваційних підходів до її вирішення, гнучкості в прийнятті рішень.

Доказовість, як фактор успіху Форсайту, передбачає застосування методів, які дозволяють оцінити поточний стан та передбачити розвиток на основі відповідної документації і із застосуванням прийомів аналізу. Кількісні методи оцінки на базі статистичних даних та інших типів індикаторів є актуальними.

Стратегічний розвиток бізнесу напряму пов'язаний з його економічною безпекою. Захищеність дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо розвитку бізнесу. Відповідно, при розробці стратегії слід оцінити рівень економічної безпеки як самого суб'єкта господарювання, так і партнерів, наявних і передбачуваних. Саме результати оцінки слугують елементом доказовості.

Ґрунтуючись на розробленій Репіною І.М. [3] методиці діагностики підприємницького потенціалу, пропонується адаптований метод оцінки економічної безпеки підприємства [4]. Інформаційною базою для проведення аналізу є фінансова звітність, зокрема «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», що є перевагою в умовах ускладненого доступу до багатьох джерел інформації, незважаючи на розуміння важливості відкритості бізнесу.

Сукупність показників представлена чотирма групами – векторами моделі. Вибір таких індикаторів пов'язаний з необхідністю оцінки за першим вектором – обсяг і рентабельність – основних результатів діяльності; за другим і третім вектором – кадрова безпека і техніко-технологічна безпека – стан використання ресурсів і наявність умов подальшого розвитку; за четвертим вектором – фінансова безпека – стан і рівень реалізації фінансового потенціалу.

Слід зазначити, що ключовою складовою економічної безпеки є саме фінансова безпека, саме тому часто окреслюють саме фінансово-економічну безпеку. За необхідності, адаптований метод оцінки економічної безпеки можна звузити до оцінки саме фінансової безпеки [5]. Векторами у моделі визначені: обсяг і рентабельність (чистий дохід та темп його зміни, валовий прибуток та темп його зміни, чистий прибуток та темп його зміни, рентабельність активів, продажу), фінансова стійкість (коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт маневреності власного капіталу), платоспроможність (коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності), ділова активність (коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності запасів, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнт кредиторської

заборгованості).

Запропоновані підходи до оцінки фінансово-економічної безпеки дозволяють оцінити поточний стан, відслідкувати динаміку рівня безпеки досліджуваного підприємства та оцінити надійність бізнес-партнерів, що дозволить сформувати сприятливі умови ведення бізнесу в майбутньому, ураховуючи загрози VUCA-світу.

Список використаних джерел

1. Bereznoy A. Corporate Foresight in Multinational Business Strategies. *Foresight and STI Governance*. 2017. Vol. 11. № 1. P. 9-22.
2. Легомінова С.В. Концептуальні засади стратегічного управління конкурентними перевагами підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. №18. С.250-255
3. Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 316 с.
4. Мешкова-Кравченко Н. В. Тарасюк А. В. Оцінка економічної безпеки підприємства. *Вісник ХНТУ*. 2021. №1(76). С. 204-212.
5. Mieshkova-Kravchenko N.V., Latkina S.A., Lashkevych V.O. Sales security as a direction of the enterprise's economic security. *Економічні інновації*. 2021. Т23. Випуск 3(80). С. 233-240.

Миколайчук Ірина,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту
i.mykolaichuk@knute.edu.ua

Кроковна Ольга,
здобувач вищої освіти факультету економіки, менеджменту та психології
Київський національний торговельно-економічний університет
Olhastar16@ukr.net

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ У VUCA- СВІТІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО САМОНАВЧАЄТЬСЯ

Ключові слова: VUCA-світ, стратегія розвитку, організація, що самонавчається.

Анотація. У публікації розкрито сутність, зміст та значення організації, що самонавчається та функціонує у VUCA-світі. Обґрунтовано значення її стратегічного розвитку як чинника конкурентоспроможності та активного учасника змін. Наведено підходи до класифікацій стратегій розвитку самонавчальної організації Наведено головні тренди у навчанні працівників організацій та зміни стереотипів. Запропоновано рекомендації до навчання працівників, які допоможуть самонавчальним організаціям розвиватися та бути успішними у в VUCA-світі.